

אופני עטיפת הטלית

ברכות ס, ב

כי מעטף בציצית לימא ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצית.

מו"ק כד, א

כל עטיפה שאינה כעטיפת ישמעאלים אינה עטיפה. מחוי רב נחמן עד גובי דדיקנא (גומות שבלחי למטה מפיו, רש"י).

שוע"ר סי' ח

ה יש אומרים מדתקנו חז"ל לברך להתעטף בציצית מכלל דהמצוה היא להתעטף דוקא, וכל עטיפה שאינה כעטיפת הישמעאלים אינה נקראת עטיפה אלא לבישה, ולכן צריך להתעטף בטליתו כעטיפת הישמעאלים, דהיינו לכסות הראש עם הפנים עד גומות שבלחי למטה מפיו.

ו אבל יש אומרים שכל כסות של ד' כנפות אע"פ שאין בה עיטוף חייבת בציצית, שהרי נאמר בתורה על כנפי בגדיהם וכל מלבוש ובגד במשמע, והעיטוף אין לו אפילו רמז בתורה כלל. ומה שתקנו חכמים לברך להתעטף בציצית היינו לפי שהיה מנהגם לעטוף ראשם בטליתם. ואף בימיהם לא היו מתעטפין כעטיפת הישמעאלים אלא כדרך בני אדם שמתעטפין בכסותם ועוסקין במלאכתם פעם בכיסוי הראש ופעם בגילוי הראש, לכן אף אנחנו אף שאנו מברכין להתעטף בציצית אין אנו צריכין יותר.

והלכה כסברא ה'. ומכל מקום כדי לקיים מצות ציצית מן המובחר נכון הדבר להתעטף כעטיפת הישמעאלים בשעת ברכה ויעמוד כך כדי הילוך ד' אמות, ובוזה יוצא אף לסברא הראשונה, דעיקר הקפידא היא בשעת לבישה, דהא אם היה רוצה היה מסירה ממנו לגמרי אחר כך.

ז בטליתות קטנים שלנו ... שאין בהם עיטוף ... לא יברך עליו להתעטף בציצית אלא יברך אקב"ו וצונו על מצות ציצית.

ח אותן שאין מתכסים בטליתם אלא הראש וסביב הצואר בלבד ואין מקפידין לכסות את הגוף צריך למחות בידם ... כסוי הראש בלבד בלי כסוי הגוף לכולי עלמא לא נקרא כסות כלל (עיין סי' יו"ד).

י יחזין ב' ציצית לפניו וב' ציצית לאחוריו כדי שיהא מסובב במצות.

יש נוהגין לשום צד ימין על כתף שמאל כדי שיהיה מסובב במצות.

שוע"ר סי' י

כב מלבושים של גלילות אשכנז וספרד שהם פתוחים מלפניהם למעלה ומלמטה ויש להם ד' כנפות ב' מלמעלה וב' מלמטה פטורים מן הציצית מפני שעיקר מצות ציצית הוא שיהיה ב' ציצית לפניו וב' ציצית לאחוריו.

שוע"ר סי' שא

לז במקומות שנהגו לקפל הטלית ולהניחה כך מקופלת על כתפיהם סביב צוארם ... מותרים לצאת כן בשבת אף לרה"ר שדרך מלבוש הוא להם. אבל אם אין הולכין כן בבתיהם אלא כשיוצאין לחוץ מקפלין הטלית על כתפיהם תחת הגלימא להביאה לבהכ"נ אסור לצאת כן בשבת ואם יצא חייב ... יוצא אדם בסודר המקופל ומונח על כתפו הואיל וכך הוא דרך לבישתו ... אין כך דרך לבישתו ... צריך לכסות בו ראשו ורובו דרך מלבוש גמור.

פסקי הסודר ה' ציצית

מנהג שנתפשט בינינו להגביה צדי הטלית על הכתף ... מנהג העולם שאין מגביהין הצדדין על הכתפות.

אמנם דרך הטוב והישר הוא לנהוג כמנהג הארז"ל בספר נגיד ומצוה והובא גם כן במג"א וגם ע"פ הנגלה הנה אמת נכון הדבר ... וככה היה המנהג בימי חכמי הגמרא, וכן היה המנהג עדיין בימי רמ"א כמו שכתב המג"א ... כנף העליון הימני ישליך על גבי כתפו השמאלית לאחוריו (כדאיתא במדרש הובא בב"י), וכנף התחתון הימני יגביה על גב ידו הימנית ... ושתי ציצית שמלפניו לפי סדר עטיפה זו הן העליונה השמאלית ותחתונה הימנית, ושתיים שמלאחוריו הן העליונה הימנית שלמטה מכתפו השמאלית והתחתונה השמאלית שהוא משוך קצת לאחוריו, וממ[ן]לא ע"י מתיחת כנף העליון שמושכו ומשליכו לאחוריו על גבי כתפו השמאלית ונמצא מסובב במצוה. ככה יהיה מעוטף כל שעת התפלה.

ויכסה ראשו ויתעטף כעטיפת ישמעאלים, דהיינו שיכרוך הטלית עם הב' כנפות של צד ימין סביב צוארו ויחזירו לאחוריו דרך צד שמאל, וב' כנפות האחרים של צד שמאל יהיו דרך הפנים, ונמצאו כל הד' ציציות מצד שמאל שתיים לפניו ושתיים לאחוריו. וצריך שיהא מעוטף מלפניו ומלאחוריו עד החזה (ואין צריך לכסות ראשו עד פיו).

אגרות-קודש ח"ג אגרת תצג

ובמה שיש מקשים שאיך אפשר שעטיפת הישמעאלים תהיי באופן שהעינים מכוסים דאי אפשר להליכה באופן כזה, כמדומה שאפילו בימינו כמה מהישמעאלים הולכים כזה בכמה מדינות – בשביל להגן על עיניהם מהחול שבאוויר הבא מרוחות בלתי מצויות ואפילו רוח מצוי, ורואים הנעשים מתחת וגם במרחק איזה אמות – כיון שבטלית תלוי באופן חפשי ולא חבוס על העינים, והוא ע"ד ההנהגה שלא להביט מחוץ לד' אמות.

מנהגנו, ע"פ הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר, בעת העטיפה לכסות בחלקו העליון של הטי"ג גם העינים אבל אין מכסין עד הפה.